

Rahandusministri 20. detsembri 2023. a määruse nr 47
„Avaliku sektori kultuuriväärtusega hoonete energiatõhususe
tõstmiseks antava toetuse kasutamise tingimused ja kord“
muutmise eelnõu seletuskiri

1. Sissejuhatus

Määrus kehtestatakse atmosfääriõhu kaitse seaduse § 161 lõike 3 ja § 182¹ lõike 5 alusel.

Eelnõuga asendatakse viide Euroopa Komisjoni määrusele (EL) nr 360/2012 Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamise kohta üldist majandushuvi pakkuvaid teenuseid osutavatele ettevõtjatele antava vähese tähtsusega abi suhtes (ELT L 114, 26.04.2012) viidetega komisjoni määrusele (EL) 2023/2832 Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamise kohta üldist majandushuvi pakkuvaid teenuseid osutavatele ettevõtjatele antava vähese tähtsusega abi suhtes (ELT L 2023/2832, 15.12.2023). Komisjoni määrusega on seni kehtinud ülemmäär tõstetud ettevõtte kohta 500 000 eurolt (kehtib alates 2012. aastast) 750 000 eurole kolme aasta jooksul, et võtta arvesse inflatsiooni. Ka arvestatakse kolmeaastast ajavahemikku edaspidi jooksvalt, mitte enam majandusaasta põhiselt.

Teisi muudatusi eelnõuga ei tehta. Eelnõu ei ole seotud teiste menetluses olevate eelnõudega ega Vabariigi Valitsuse tegevuskavaga.

Määruse eelnõu (edaspidi *eelnõu*) ja seletuskirja koostas Rahandusministeeriumi riigivaraosakonna analüütik Lennart Lepik (tel: 611 3041, e-post: lennart.lepik@fin.ee). Eelnõu ja seletuskirja juriidilist kvaliteeti kontrollis Rahandusministeeriumi personali- ja õigusosakonna õigusloome valdkonna juht Virge Aasa (virge.aasa@fin.ee). Eelnõu keeleteoimetaja oli sama osakonna keeleteoimetaja Sirje Lilover (sirje.lilover@fin.ee).

2. Eelnõu sisu

Eelnõu koosneb kahest paragrahvist.

Eelnõu § 1 lõikega 1 muudetakse määruse § 1 lõike 4 sõnastust.

Muudatuse kohaselt, kui määruse alusel antav toetus on käsitatav vähese tähtsusega abina Euroopa Komisjoni määruses (EL) 2023/2832 Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamise kohta üldist majandushuvi pakkuvaid teenuseid osutavatele ettevõtjatele antava vähese tähtsusega abi suhtes (ELT L 2023/2832, 15.12.2023) tähenduses, järgitakse nimetatud määruses ja konkurentsiseaduse §-s 33 sätestatut.

Eelnõu § 1 lõikega 2 lisatakse määruse §-le 15 lõiked 6 ja 7. Lõige 6 lähtuvalt komisjoni määrusest (EL) 2023/2832, mille artikli 3 lõike 2 kohaselt üldist majandushuvi pakkuvaid teenuseid osutavale ühele ettevõtjale ei tohi vähese tähtsusega abi koos käesoleva määruse alusel taotletava toetusega kolme aasta pikkuse ajavahemiku jooksul ületada 750 000 eurot.

Lõige 7 sätestab vähese tähtsusega abi arvestamise põhimõtted. Komisjoni määruse (EL) 2023/2832 artiklis 5 on sätestatud vähese tähtsusega abi kumuleerimise põhimõtted muu vähese tähtsusega abiga, toetustega ja hüvitistega. Komisjoni määruse (EL) 2023/2832 artikli 2 lõikes 2 määratletakse, keda loetakse vähese tähtsusega abi andmisel üheks ettevõtjaks.

Viidatud komisjoni määruses loetakse üheks ettevõtjaks kõik ettevõtted, kelle vahel on vähemalt üks järgmistest suhetest:

- a) ettevõttel on teises ettevõttes aktsionäride või osanike häälteenamus;
- b) ettevõttel on õigus ametisse määrata või ametist vabastada enamikku teise ettevõtte haldus-, juht- või järelevalveorgani liikmetest;
- c) ettevõttel on õigus rakendada teise ettevõtte suhtes valitsevat mõju vastavalt teise ettevõttega sõlmitud lepingule või selle asutamislepingule või põhikirjale;
- d) üks ettevõtte, mis on teise ettevõtte aktsionär või osanik, kontrollib kõnealuse teise ettevõtte teiste aktsionäride või osanikega sõlmitud kokkuleppe alusel üksi enamikku selle teise ettevõtte aktsionäride või osanike hääleõigustest.

Üheks ettevõtjaks peetakse ka ettevõtteid, mis on punktides a–d kirjeldatud suhtes ühe või enama muu ettevõtte kaudu. Ettevõtteid, mis osutavad üldist majandushuvi pakkuvaid teenuseid ja millel ei ole üksteisega muud seost peale asjaolu, et igaühel neist on otsene seos ühe või mitme sama avalik-õigusliku asutuse või mittetulundusüksusega, ühe ettevõtjana siiski ei käsitata.

Eelnõu § 2 sätestab eelnõu rakendamise tähtaja.

Euroopa Komisjoni määrused on siseriiklikku õigusesse otsekohalduvad, mistõttu tuleks ka andud eelnõuga seotud muudatusi rakendada 1. jaanuarist 2024. a. Komisjoni vähetähtsa abi määruses (EL) 2023/2832 on ühtlasi ette nähtud pooleaastane üleminekuperiood, mille jooksul võib siseriiklikult kohaldada veel varem kehtinud komisjoni määrust, kuid arvestades, et komisjoni määrustes ettenähtud muudatused on valdaval juhul varasemaga võrreldes muutunud soodsamaks ja meetmete rakendamisel on muudatuste tagasiulatuva kohaldamisega võimalik arvestada. Kuna 1. jaanuarist 2024. a kehtib komisjoni uus vähetähtsa abi määrus, siis on õigustatud lähtuda tingimustest, mis on sätestatud uues vähetähtsa abi määruses, et vältida segadust nii abi andjatele kui abi saajatele seoses erinevatele taotlejatele erineva vähetähtsa abi määruse.

3. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Eelnõu koostamise aluseks on Euroopa Liidu komisjoni määrus (EL) 2023/2832 Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamise kohta üldist majandushuvi pakkuvaid teenuseid osutavatele ettevõtjatele antava vähese tähtsusega abi suhtes (ELT L 2023/2832, 15.12.2023).

4. Määruse mõjud

Muudatusega ei lisandu täiendavaid mõjusid meetme rakendamisel. Meetmes ei ole veel toetuse andmisi otsustatud. Avatud on esimene taotlusvoor taotluste esitamise tähtpäevaga 06. mai 2024.a. Määruse muudatus on plaanis vastu võtta enne taotluste esitamise tähtpäeva, et toetuse taotluste rahuldamise otsuste tegemisel oleks võimalik vajadusel kasutada korrektseid viiteid ja sätteid. Arvestades toetuse suunatust keskvalitsusele, kohalikele omavalitsustele ja avalik-õiguslikele juriidilistele isikutele, võib vähese tähtsusega abi esinemise tõenäosust hinnata siiski madalaks.

5. Määruse rakendamisega seotud tegevused, vajalikud kulud ja määruse rakendamise eeldatavad tulud

Määruse rakendamine ei too kaasa lisategevusi, lisakulutusi ega eeldatavaid tulusid.

6. Määruse jõustumine

Määrus jõustub üldises korras. Määrust rakendatakse tagasiulatuvalt alates 1.01.2024 tulenevalt Euroopa komisjoni määrus (EL) 2023/2832 jõustumisest 1.01.2024.

7. Eelnõu kooskõlastamine, huvirühmade kaasamine ja avalik konsultatsioon

Määrus esitatakse eelnõude infosüsteemi EIS kaudu kooskõlastamiseks kõigile ministriumitele ja Riigi Tugiteenuste Keskusele.